

החברותא

החברותא בטעון פנימי לחברים גליון מס' 771 בס"ד ערש"ק פר' לך לך ח' מרחשון תשפ"ו

פנינים יקרים

לך מארצך (יב, א) פרש"י להנאתך ולטובתך, וקשה למה נמנית ההליכה לארץ כנען לנסיון הלא הובטח לו להנאתך ולטובתך, אלא אברהם היה קשור בכל מאודו אל האלקים ולא חש שום הנאה גשמית רק המטרה הנשגבת לעשות רצון הבורא למען כבוד שמו, כך שלעונג רב היה אצל אברהם עונג זה לנסיון תחשב.

לך (יב, א) פרש"י להנאתך ולטובתך, מעשה בתלמידו של רשב"י אשר יצא לחו"ל וחזר כעבור זמן כשהוא עשיר גדול, נתקנאו חבריו בעשרו הרב, הרגיש בדבר רשב"י, אמר להם רשב"י בואו עמי, הלכו עמו לבקעה אחת ליד מירון עמד רשב"י והתפלל בקעה בקעה התמלאי בדיגרי זהב נוצצים, מיד נתמלאה, הביטו התלמידים בתמיהה אמר רשב"י כל הרוצה ליטול יבוא ויטול אך ידע נא כי נוטל מחלקו אשר בעוה"ב משמעו התלמידים משכו את ידיהם ולא רצו ליטול מאומה כי חבל להנות ממה שמיועד עבור עולם הבא. (ילקוט שמעוני)

לך מארצך וממולדתך ומבית אביך וכו' (יב, א) אמר הקב"ה אחרי שאתה עצמך תלך ממקום למקום כנודד תרגיש יותר את צרכיו של האורח ובמיוחד כאשר מדובר במצות פדיון שבויים כאשר השבי יותר עמוקה ויותר נדרשת.

ואעשך לגוי גדול וכו' (יב, ב) פרש"י אעשך וכו' זה שאומרים אלקי אברהם, ואברכך זהו שאומרים אלקי יצחק, ואגדלה שמך זה שאומרים אלקי יעקב, בשמות האבות האותיות מכילים שלש עשרה אותיות וכן בשמות האמהות שרה רבקה רחל לאה מכילים שלש עשרה אותיות, והם בכח שאין הוספה היות מישראל ותוספת היות בישראל לעומת קריאת השם יעקב ביחד כו שם הוי"ו...

הבט נא השמימה וספור את הכוכבים אם תוכל לספור אותם ויאמר לו כה יהיה זרעך (טו, ה) כאשר מביטים בכוכבים נראים הם קטנים וצעירים, אולם באמת במקומם בשמים הם גדולים ועצומים, זה מה שאמר הקב"ה לאברהם הבט השמימה וספור הכוכבים מידתם של בניך בעוה"ז הם נחשבים פחותים ודלים בין האומות, אולם כה יהיה זרעך, בשמים הם חשובים ומקומם נכבד יותר מכל האומות. (רבי חיים מצאנז זצ"ל)

והאמין בה' ויחשבה לו צדקה (טו, ו) הטעם שהאמונה נחשבת לצדקה, מפני שהאמונה היא עיקר העיקרים, והוא היסוד של כל התורה כולה כשרשי העץ החזקים, והאוחז באמונה הרי הוא כנאחז בענפי העץ הקרובים לשרשם.

ידוע תדע כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם (טו, יג) פסוק זה מספר על השעבוד ורמז לצומות הקבועות בשנה, ידוע רמז לצום עשרה בטבת תדע רמז לתענית אסתר ולתשעה באב כי רמז ליום הכפורים שחל בעשרה בתשרי יהיה זרעך רמז ל'ז בתמוז.

והאמין בה' ויחשבה לו צדקה (טו, ו) ראש המאמינים זה אברהם כמש"כ תשורי מראש אמנה, ואמרו עד שלא בא אברהם אבינו לעולם כביכול לא היה הקב"ה מלך אלא על השמים, אבל משבא אברהם אבינו המליכו על השמים ועל הארץ ודרשוה ממה שכתוב והאמין בה' וכו', שלא ירש אבינו בעוה"ז ובעוה"ב אלא בזכות האמונה שהאמין בה'.

והאמין בה' ויחשבה לו צדקה (טו, ו) אמונתו אל אברהם אבינו ע"ה היתה פשוטה ותמה היתה בלי חקירה ובלי שכל אנשי, ועליו נאמר התהלך לפני והיה תמים, ולכן נאמר אצלו והאמין בה' חסר יוד כי היה מאמין בלי חסר יוד בלי חכמה וחקירה.

(תפארת שמואל מאלכסנדר)

אגרות קודש ממורנו ורבנו זיע"א

לכבוד...

ט"ז סיון תשל"ט

אור הדעת של האמונה הפשוטה אם לא נכיר את אפסותנו, שאין לנו שום דבר מעצמנו כי אם טבע של מדות רעות וחזקות, אשר לולא עזרתו וחכמתו השופעת עלינו ונותן לנו הסיבות לעוררנו על חובתנו ועל סכנתנו - לא היינו יכולים בשום פנים לעמוד לפניו. ובזאת ההכרה יחיה האדם ויגיע לתכליתו הנרצה, שהיא הדביקות בו יתברך, ובכך יגיע לתיקון הנפש, עד לתיקון השלימות של חטא עץ הדעת והתנוצצות אור הגאולה של עם ישראל.

--- ואתם חקוקים תמיד על לוח לבבי להשתתף יחד בתפילת הרבים שהשי"ת ימלא כל משאלות לבכם לטובה, וכפי שכותב במכתבו שהקב"ה יעזור שביתו יהיה יסוד של נחת לכלל ישראל. ומה שהשי"ת נתן לנו כדי להגיע לדבר המרומם הזה, הוא ע"י עבדותנו לפניו יתברך בבחינת הבחירה, לידע ולחיות את מציאותנו האמיתית שאין לנו שום דבר מעצמנו, כי מה יתרון לבשר והדם אם לא החיות האלוקית. ו"החכמה מאין תמצא" (איוב כח, יב), אין אנו מסוגלים לקבל את

[תנ"ך/ס א/א'ז'ט]

לכבוד...

ניסן תשל"א

אלא ע"י אמונה, ההיפך הגמור של הבשר והדם, אשר תקותו עפר רימה ותולעה, מסוגל להביע בכלל.

היסוד הזה - יסוד האמונה - ממלא את כל חלל העולם והוא כולו רועש ורוגש על ידו. האדם אשר בשבילו נברא העולם, אם אינו חפץ לרמות את עצמו - בודאי יכיר לדעת שאין לו שום יסוד קיום מעצמו, רק האמונה יסוד קיומו ויסוד חייו.

אני מלא תקוה ששנינו יחד ניאבק על קיום יסוד הוותנו, ולעולם לא ניפרד אחד מהשני בעזרתו יתברך שמו אשר זאת שואל מאתנו, שבכל המצבים הקשים והנסיונות המרים העוברים עלינו בשעת המאבק האיתנים בין הטבע

אני מרגיש שהידידות הזאת בינינו תומשך לעד, ולא תנותק בעזרתו של חי העולמים, כי רצונו יתברך הוא שנפגש במסילה צרה וע"י המפגש הזה שהי" מכון מאד ע"י ההשגחה העליונה, הרי אנו יכולים לקבל את האור האמיתי אשר יביאנו ליסוד הנצח, ולמלא את חובתנו שהוטל עלינו מלמעלה.

מה טיבה של חובה זו, שעטיפת החומר שלנו שקוראים לו: הגוף, שאף שאינו מניב פירות מעצמו, הרי ממלא אותו נשימה חיה נשמת חיים - אשר מהותה העצמית היא בבחינת אור הנעלם ולמעלה מהשגתינו, ואין אנו מרגישים אותה אלא ע"י הכאב העמוק אשר מראה לנו שיסוד חיינו היא סיבה מסובבת שאינה מורגשת

והאמונה, תהי' יד האמונה על העליונה, והאדם, ינצח את טבע עצמו המתנווד תמיד בין הגאווה והיאוש השוברים כליל מעצם היותו קרוץ מחומר עכור ועצם יסוד, אשר מראות שוא ומדוחים מתחלפות תמיד אצלו ואין בהם ממש כלל, משום שכל מהותו העצמית הוא אין ואפס וכחלום יעוף, ואין לו אחיזה רק במחשבה של הנשימה האחת של כל הנשמה תהלה ה', הנובעת מיסוד האמונה הפשוטה אשר זהו תכליתו האמיתית של האדם שכל יסוד החומר שבו יתהפך בכל נשימה ונשימה ליסוד הנצח שאינו מורגש ובלתי מושג רק בהאמונה וזהו הוראת החיים להאדם שיבקש תמיד ללא ליאות בכל משך ימי שנות חייו שהעניקו מאוצר החיים, כך חיו והתקיימו כל הצדיקים הגדולים לדורותיהם ובזכותם אנו חיים וקיימים עד היום הזה ועד ביאת המשיח.

וכשם שהם הגדולים האלה בקשו ומצאו את יסוד קיומם ואחיותם, כך גם אנו מצווים לבקש ולמצוא שלימות יסוד וסוד הקיום, או אז נמלא באהבה ובשמחה את השליחות שהוטלה עלינו והעצה העמוקה מדעת עליון ברדתנו לעולם הזה וע"י כך נזכה לראות את הקץ והסוף של גלותינו הארוכה אשר נמשכת כל כך זמן הרבה, וכמה נהרות של דם ישראל נשפכו ע"י שונאינו, ואז יתגלה לעיני כל היסוד האמיתי שלנו ותקוות גאולתנו אשר היתה צפונה בלבנו, על אף מחשבות התוגה על אריכות הגלות, אשר נדמה שאינה נגמרת לעולם, והחזקנו מעמד רק באמונה הגדולה בביאת המשיח ובזכות זו עצמה נזכה זאת לראות את הגאולה בעינינו אנו לא רק באמונה כי אם בפועל ממש. ומן הכלל אתה למד על הפרט, מתהלכות עם

ישראל בכל דורותיו, כך אפשר לדמות לכל אחד ופרט מישראל, כשבאים עליו ח"ו הגלים הזדונים של שעה קשה ח"ו, והוא ממשש באפילה ובכל רגע הוא מסתכן והולך שלא יאבד שארית תקותו מחמת היסורים האיומים והנוראים העוברים עליו, ובאותה שעה הוא מתעקש בכל כוחו ונפשו להתגבר ולהתחזק ולקבל הכל באהבה ובשמחה משום שהוא מכיר לדעת כי הקב"ה מסתתר בכל אלו היסורים, הרי בכח זה מתהפך הכאב העמוק ביותר לאור היותר נערב, אור הגנוז, למעלה מן הטבע, והוא נכלל באור הנצחי, החושך ממנו והלאה, משום שהוא הפך להיות לאור יהל, לאור עולם!

משום כך אני מבקש ממך מאד שתשתדל להחזיק מעמד בכל המצבים ובכל העתות של האדם, והסבלנות והסבל יביאך לבטח לתכלית האמיתי ולאור הנצח ולתקון העולמות ע"י האמונה הפשוטה.

אני מלא שמחה אשר הידידות בינינו תימשך לנצח ואני מקוה שכסף התרומות אשר שלחתם מגיע למטרה הנכונה לעזור לעניי ירושלים ואני מאחל לך שתזכה תמיד להיות זוכה ומזכה את הרבים ולעזור להזקוקים לעזרה.

אני מאחל לכם איחולים טובים מידיד אמת אשר אהבתך שמורה בלבי ולא תינתק לעולם. חג פסח כשר ושמח, המשיכו נא באמירת תהלים ותזכו לעלות לכל המדריגות והמעלות מאז בריאת העולם, ועד עתה ותזכו לאור הנצח בזכות עבודתם של כל הצדיקים האמיתיים.

אני תקוה שמכתבי זה יהי' חקוק על לוח לבך ועל ידו תמצאו להיכלל בהנצח, יעניק לכם את יסוד חייכם לעד ולעולמי עולמים, אמן.

ידידכם אוהבכם לנצח

המשך פנינים יקרים

והאמין בה' (טו, ו) מקובל בשם הרבי זושא מאנפולי ששמע מרבי שמכל מזרחיבקע שמסר לו את מה ששמע מרבו הבעש"ט, כי בדור האחרון טרם ביאת המשיח יסתלקו כל האותות והמופתים והנסים הגלויים הממשיכים את לב האדם לעבודת ה' ולא תהיה תקומה לאדם מישראל אלא רק אם יאחז את עצמו באמונה פשוטה.

וצדיק באמונתו יחיה אפילו הצדיק חי העולמים מאמונתו הוא חי וכן אמרו ואין הגלויות מתכנסות אלא בשכר האמונה.

ויטע אשל בבאר שבע (כא, לג) אמר רבי עזריה מהו אשל? אכילה שתיה לוי, מלמד על הצורך לקיים מצות הכנסת אורחים בשלשת החלקים אכילה שתיה לוי כאמור ואם יהיה חסר לוי יש חשש שיהיה נזק בשרפה כי באם אין לוי יש חשש שאש אוכלת וד"ל.

וישב אברהם אל נעריו ויקומו וילכו יחדיו אל באר שבע (כב, יט) בתחלת פרשת העקידה (כב, ו) נאמר וילכו שניהם יחדיו ומסופר שעמדו להעלותו על המזבח בלי פקפוק, ואברהם גם לאחר שעמדו לחזור נאמר גם וילכו שניהם יחדיו, ללמדנו מדת הענוה המופלאה של אברהם אבינו שעמד בנסיון הגדול ביותר הוא ובנו, למרות זאת לא חש כל רגש התנשאות אלא שב אל נעריו וילכו יחדיו ולא חשו שום גאווה כך ששניהם הלכו באותו מדה.

ולגדולתו אין חקר (תהלים קמ"ה) את גדולתו של הקב"ה אין להשיג בחקירה מדעית אלא באמונה, ובשם צדיקי בית לכוביץ נמסר שאפילו בעת שיהודי אינו מרגיש כראוי את האמונה בלבו צריך לדעת ולהאמין שבכל זאת משרשת האמונה בדמו, ומורשת היא לנו מאבותינו שבפנימיות נפשו מאמין הוא ורק עבים מכסים בו את אור האמונה, ולא יפול הנופל ברוחו, ואף בהנחת תפלין באה כנגד המח והלב להשריש את האמונה במח ובלב.

משגיח מן החלונות מציץ מן החרכים (שיר השירים) לכאורה הדברים סותרים זה את זה כי אם הוא משגיח מן החלונות למה צריך בין החרכים, אלא שהפסוק מדבר על שתי צורות של הנהגת הקב"ה את עולמו ובתקופות שונות בעם ישראל לדורותיו בתקופת האבות והשבטים אז הקב"ה צפה בבחינת משגיח מן החלונות אולם בתקופתנו אנו מונהגים ע"י הקב"ה בדרך של מציץ בין החרכים כאשר יש הקב"ה על כל צעד ושעל, ואז אין רואים את הנסים בגלוי וניכר כמו שראו אבותינו במצרים.

והוא יושב פתח האהל כחם היום (יח, א) מאברהם אבינו לימד דרך בהכנסת אורחים, אברהם הוא העמיד את עצמו בפתח הבית סמוך לדלת ואת אורחיו הוא הופך להיות כאלו בעלי הבית.

(רבי יעקב דוד מאמשינוב)

יוקח נא מעט מים (יח, ד) וקשה מדוע הרחיב את לקיחת שלש סאים הקמח סולת, וכן שחט שלשה ראשי בקר כדי להאכיל שלש לשונות בחרדל, ואילו בצריכת המים אמר אברהם יוקח נא מעט מים, הסתפק במועט אלא כבר לימדו אותנו חז"ל במסכת בבא מציעא שאת הסולת והבקר לקח אברהם אבינו בעצמו ואילו את המים נתן להם על ידי שליח משום כך לא רצה אברהם אבינו להטריח את השליח יתר על המידה לכך כתוב מעט מים.

והוא יושב פתח האהל כחם היום (יח, א) אאע"ה היה מכנים אורחים והאכילם והשקם עי"ז קירב אותם להמקום ב"ה - וכמו שיש התקרבות מהנות אל המקבל כן יש התקרבות מן המקבל אל הנותן ועי"ז קירב אותם לפי שנהנו ממנו. והוא באמת מדת הקב"ה יתברך שמו שגדלו וטובו מלא עולם והכל לכבודו ברא ורצה לזכות את הברואים שיהיה להם התקרבות אצלו יתב"ש ע"י קבלת הטובה.

(שפת אמת)

יו"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים 91050

פ.ק.ס: 02 - 5829688 02 - 5325477

ניתן לקבל במייל: av5829688@gmail.com ת.ד. 5080 ירושלים

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

